

درجه

تغییر معادله جنگ در شمال سوریه

افشین غلامی؛ مدتی پیش نیروهای ارتش سوریه دموکراتیک با همکاری نیروهای ائتلاف ضدداعش به رهبری آمریکا توانستند «سد فرات» و پایگاه فوق‌استراتژیک «طبقا» را به کنترل خود درآورند. کنترل این دو نقطه استراتژیک علاوه بر آنکه معادله جنگ را در شمال سوریه تغییر می‌دهد به همان اندازه مختصات جنگ به سود نیروهای گُرد-عرب و ائتلاف به رهبری آمریکا را فراهم می‌کند. این نقطه برای ترکیه، دولت سوریه، داعش، کردها و هم‌پیمان کردها یعنی آمریکا و دول غربی بسیار حائز اهمیت است و کنترل بر آن می‌تواند آینده جنگ را به مسیر دیگری هدایت کند. برای درک بهتر این دو نقطه استراتژیک لازم است نگاهی به وضعیت ژئوپلیتیکی این مناطق بیندازیم.

سد فرات

سد فرات در ۳۵ کیلومتری شهر رقه و روی رودخانه فرات قرار دارد. عرض این سد چهارکیلومترومیم و بلندی آن ۶۰ متر است. در پشت سد، دریاچه‌ای با حجم ۶۰۱۱ میلیارد مکعب آب به طول ۸۰ کیلومتر و پهنای هشت کیلومتر واقع شده است. این سد در سال ۱۹۶۸ بعد از پنج سال عملیات ساخت، روی رود فرات ایجاد شد. سد فرات بزرگ‌ترین سد سوریه و یکی از بزرگ‌ترین سدها در بین کشورهای عربی است که توانایی زیادی در تولید برق و ذخیره آب دارد.

اهمیت سد فرات

۱-استفاده از آب سد برای توسعه کشاورزی
۲-بزرگ‌ترین منبع تولید برق در سوریه
۳-جلوگیری از ایجاد سیل و حفاظت از مزارع دو طرف رود
۴-فراهم‌کردن منطقه حاصلخیز برای کشاورزی و باغداری

۵-استفاده از دریاچه پشت سد و ایجاد منطقه توریستی
فرودگاه نظامی طبقا
فرودگاه نظامی طبقا در سه‌کیلومتری شهر طبقا و در فاصله ۴۰ کیلومتری شهر رقه واقع شده است. این شهر نقطه فوق‌استراتژیک و محل آرایش نیروهای مختلف در صحنه میدانی سوریه است. با کنترل این فرودگاه ضربه نظامی و سیاسی بزرگی به ترکیه وارد و موجب ناکامی ترکیه برای رسیدن به اهدافش در رقه شد.

اهمیت فرودگاه نظامی طبقا

۱-بزرگ‌ترین فرودگاه نظامی در شمال سوریه
۲-محاصره شهر طبقا و سد فرات از سه جهه
۳-رساندن آسان‌تر تجهیزات زمینی و هوایی به نیروهای ارتش سوریه
دموکراتیک از سوی نیروهای هم‌پیمان
۴-استفاده از آن به‌عنوان پایگاه هوایی برای عملیات رقه
۵-محاصره رقه از چهار جهه
۶-استفاده از پایگاه به‌وسیله نیروهای ائتلاف به‌عنوان آلت‌تیابیوی در برابر تهدیدات اردوغان درخصوص بستن پایگاه آنجریک ترکیه
۷-پایان‌دادن به فشارهای ترکیه بر نیروهای ائتلاف در مورد پایگاه آنجریک
۸-اشراف هوایی نیروهای ائتلاف بر آسمان سوریه و عراق

این دو نقطه‌از قبل و از لحاظ اهمیت نظامی، مورد هدف ترکیه قرار داشت و دسترسی به آن می‌توانست موقعیت ترکیه در شمال سوریه را راهبردی کند. از طرف دیگر علاوه بر ترکیه، دولت سوریه هم قصد رسیدن به این مناطق را دارد و اشرافیت بر آن، موضع دولت را در مقابل ترک‌ها و کردها قوی‌تر می‌کند. اما در این میان اتاق فکر عملیات خشم فرات که متشکل از نیروهای کرد-عرب است، با پیشدستی این نقاط را کنترل کردند تا در آینده به‌عنوان فاکتور برنده در مقابل دولت سوریه و نیروهای هم‌پیمان از آن استفاده کنند.

خبر

العبادی به داعشی‌ها پیشنهاد تسلیم شدن داد آزادی ۹۰ درصد موصل

● وزارت دفاع عراق از بازپس‌گیری حدود ۹۰ درصد شهر موصل خبر داد و تأکید کرد، آزادی کامل موصل بسیار نزدیک است. نخست‌وزیر عراق نیز از آغاز عملیاتی نظامی علیه داعش در استان‌های کربلا و الالبتر خبر داد. به گزارش ایسنا، به نوشته روزنامه مصری الیوم‌السابع، حیدر العبادی، نخست‌وزیر عراق و فرمانده کل نیروهای مسلح این کشور، در کنفرانسی مطبوعاتی آغاز یک عملیات نظامی در دو منطقه واقع در حدفاصل استان شیعه‌نشین کربلا و استان الانبار را با هدف نابودی گروهک‌های داعش اعلام کرد. العبادی تأکید کرد: نیروهای مسلح عراق عملیاتی نظامی را در حدفاصل دو منطقه «الرحالیه و النخیب» آغاز کردند. نخست‌وزیر عراق در ادامه از حصول توافق با اقلیم کردستان عراق درخصوص عملیات اخیر در غرب نینوا خبر داد و گفت: به‌تازگی عملیاتی نظامی را در شمال «الرحالیه» و شمال «النخیب» برای بیرون‌راندن تروریست‌ها آغاز کرده‌ایم. العبادی در ادامه از داعشی‌ها دعوت کرد خود را تسلیم کنند و به داعشی‌هایی که تسلیم شوند، وعده داد به شکلی عادلانه محاکمه شوند.

جهان

حمله مهاجمان مسلح به ساختمان رادیوو تلویزیون افغانستان در ننگرهار

جان گرفتن داعش در افغانستان

عکس EPA

نزدیکی این ساختمان، چند هتل و همچنین حوزه اول امنیتی پلیس قرار دارد. این حوزه سال گذشته هم هدف حمله مهاجمان انتحاری قرار گرفت. ولایت ننگرهار که این حمله در آن اتفاق افتاده، خاستگاه داعش است و این گروه در ماه‌های اخیر تلاش کرده حوزه نفوذ و قلمروی خود را در افغانستان افزایش دهد. هشدارها درباره نفوذ داعش در افغانستان به‌ویژه پس از تضعیف این گروه در سوریه و عراق بالاگرفت. عملیات آزادسازی موصل، آخرین سنگر داعش در عراق به مراحل پایانی رسیده و نیروهای امنیتی این کشور، حدود ۹۰ درصد این شهر را آزاد کرده‌اند. از آن سو، نیروهای دموکراتیک سوریه به حمایت هوایی نیروهای ائتلاف به رهبری آمریکا در حال پیشروی به سمت رقه،

ترامپ اطلاعات منابع اسرائیلی را برای لاوروف افشا کرده است

افشای اسرار طبقه‌بندی‌شده یک متحد

رسانه‌های خبری آمریکا می‌گویند به احتمال زیاد، اسرائیل منبع اطلاعاتی درباره گروه تروریستی «داعش» بوده است که «دونالد ترامپ»، رئیس‌جمهوری آمریکا، در ملاقات با وزیر خارجه و سفیر روسیه «فاش» کرد. به گزارش بی‌بی‌سی، اکنون برخی از کارشناسان می‌گویند ممکن است افشای این اطلاعات و منبع آن باعث شود اسرائیل در تبادل اطلاعاتی حساس با آمریکا احتیاط به خرج دهد و این وضعیت روابط اطلاعات بین دو دولت را با محدودیت مواجه کند.

رئیس‌جمهوری آمریکا هفته گذشته با وزیر خارجه روسیه و سفیر آن کشور در آمریکا در کاخ سفید دیدار کرد. بعضی رسانه‌های خبری به‌نقل از مقامات دولتی که از آنان نامی نبرده‌اند، نوشتند ترامپ مطالبی را درباره تحرکات داعش در سوریه در این ملاقات مطرح کرد که به‌عنوان اطلاعات طبقه‌بندی‌شده از سوی «یک متحد» در اختیار آمریکا قرار گرفته بود.

در پی انتشار این گزارش‌ها، «ران درمر»، سفیر اسرائیل در آمریکا، با ارسال اطلاعیه‌ای به روزنامه «نیویورک‌تایمز» هرگونه تأثیر منفی این واقعه بر روابط اطلاعاتی با آمریکا را منتهی دانسته است. او در نامه خود نوشته است: «اسرائیل نسبت به روابط خود با آمریکا در زمینه تبادل اطلاعات اعتماد کامل دارد و در انتظار تعمیق روابط در سال‌های آینده تحت رهبری ترامپ است».

پیش‌تر ترامپ در توئیتر خود نوشته بود به‌عنوان

رویداد

تشدید اعتصاب «مروان برغوثی»

● کمیته اطلاع‌رسانی اعتصاب غذای اسرای فلسطینی در بیانیه‌ای اعلام کرد مروان البرغوثی، عضو کمیته مرکزی جنبش فتح و یکی از اسرای فلسطینی که دست به اعتصاب غذا زده، از طریق وکیل‌مدافع خود پیامی را از زندان الجلمه ارسال کرد که در نزدیکی شهر جنین در شمال کرانه باختری اوضاع در نزدیکی محتوایش این است در صورتی‌که مرکز زندان‌های رژیم صهیونیستی بررسی خواسته‌های اسرا را آغاز نکند، از نوشیدن آب نیز خودداری خواهد کرد.

سخنرانی ترامپ در ریاض درباره «اسلام»

● دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، در جریان اولین سفر خارجی‌اش به عربستان در جمع گروهی از رهبران مسلمان درباره مقابله با «اسلام رادیکالی» صحبت خواهد کرد. مشاور امنیت ملی آمریکا گفت: ترامپ در مراسم افتتاح مرکزی برای ارتقای «اسلام میانه‌رو» هم شرکت می‌کند. همچنین یک مسئول بلندپایه وزارت خارجه آمریکا اعلام کرد واشگتن با دعوت از عمر البشیر، رئیس‌جمهوری سودان، برای حضور در نشست ریاض مخالف است.

استقرار پرتاب‌کننده موشک در جزیره مورد مناقشه

● روزنامه دولتی چین با ذکر جزئیاتی از برنامه‌های تقویت نظامی پکن گزارش داد چین با هدف مقابله با غواصان نظامی ویتنام در یک تپه دریایی مورد مناقشه در دریای چین جنوبی پرتابه‌های موشک مستقر کرده است. به گزارش ایسنا به نقل از خبرگزاری رویترز، چین تأکید دارد سازه‌های نظامی مستقر در جزایر تحت کنترلش در دریای چین جنوبی به تجهیزات دفاعی محدود می‌شود و هر کاری بخواهد می‌تواند در اراضی خودش انجام دهد.

تحریم نزدیکان بشار اسد ۵و نهاد سوری

● وزارت خزانه‌داری آمریکا اعلام کرد این کشور تحریم‌هایی علیه پنج فرد و پنج مؤسسه که حامی دولت سوریه‌اند، اعمال کرده است. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری رویترز، در میان افراد تحریم‌شده از سوی وزارت خزانه‌داری آمریکا، محمد عباس، یکی از خویشاوندان نزدیک رامی مخلوف، از تجار سرشناس سوریه، قرار دارد. همچنین سازمان منع گسترش سلاح‌های شیمیایی اعلام کرد نتایج تحقیقات این سازمان نشان داده در جریان حمله‌ای که ماه سپتامبر ۲۰۱۶ در حلب انجام شد، از گاز خردل استفاده شده است.

سنول خواستار از سرگیری ارتباط با کره‌شمالی

● کره‌جنوبی اعلام کرد خواستار آغاز مجدد ارتباطات با کره‌شمالی است. رئیس‌جمهوری جدید این کشور سیاست دوگانه تحریم و مذاکره با پیونگیانگ را با هدف کنترل برنامه‌های موشکی و هسته‌ای آن در پیش گرفته است. این در حالی است که چین هم به‌عنوان تنها متحد کره‌شمالی درخواست مشابهی مطرح کرده است.

ترکیه اتحاد آمریکا با کردها را قبول نمی‌کند

● رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه، در دیدار با دونالد ترامپ، هم‌تای آمریکایی خود، ضمن دادن هشدار درباره ارسال سلاح برای شبه‌نظامیان کرد سوریه از سوی آمریکا اعلام کرد آنکارا اتحاد آمریکا با کردهای سوری را هرگز قبول نمی‌کند. به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از بی‌بی‌سی، رئیس‌جمهوری ترکیه تأکید کرده کشورش هرگز حاضر نیست همکاری ایالات متحده و «یکان‌های مدافع خلق» (پ‌ک) را بپذیرد.

تعمید وضعیت فوق‌العاده اقتصادی در ونزوئلا

● رئیس‌جمهوری ونزوئلا وضعیت فوق‌العاده اقتصادی را برای ۶۰ روز دیگر تمدید کرد تا دسترسی مردم را به خدمات اولیه تضمین کند. دولت ونزوئلا اعلام کرد این اقدام برای تمدید وضعیت فوق‌العاده اقتصادی در کشور برای حمایت از مردم و تضمین زندگی آنها و حفاظت از آنها در برابر تهدیدها صورت گرفته است.

آزادی افشاکننده اسناد آمریکا از زندان

● جلسی مینیک که به خاطر یکی از بزرگ‌ترین پرونده‌های افشای اسناد طبقه‌بندی‌شده آمریکا به زندان محکوم شده، قرار است آزاد شود. به گزارش خبرگزاری فرانسه، جلسی مینیک سرباز سابق ارتش آمریکا در جولای ۲۰۱۰ میلادی به دلیل انتشار بیش از ۷۰۰ هزار سند طبقه‌بندی‌شده نظامی و دیپلماتیک از طریق ویکی‌لیکس، بازداشت شد. این یکی از بزرگ‌ترین پرونده‌های مربوط به افشای اسناد طبقه‌بندی‌شده در آمریکا به شمار می‌رود.

ولایت‌های ننگرهار و کُتر، در نزدیکی مرز پاکستان را تصرف کرد، اما نبرد با این گروه تا حد زیادی تحت‌الشعاع مبارزه مسلح طالبان قرار گرفت. حضور داعش و برنامه‌ریزی برای مبارزه با این گروه در افغانستان آن‌قدر در سکوت خبری پیش رفته بود که بسیاری ماه گذشته و پس از حمله آمریکا به داعش با بزرگ‌ترین بمب غیرهسته‌ای آمریکا موسوم به «مادر بمب‌ها» متوجه حضور داعش در افغانستان شدند. هرچند طبق برآوردهای کموزن در افغانستان و نقاط مرزی این کشور مشتاق آمریکا، شمار نیروهای داعش در افغانستان بین ۶۰۰ تا ۸۰۰ نفر است و از همین رو در همان زمان برخی کارشناسان براین باور بودند که استفاده از چنین بمب مخربی علیه داعش، ضرورت نداشته است.

حدود سه هفته پیش هم دومین رهبر داعش در افغانستان در حملات هوایی آمریکا کشته شد و به گفته منابع خبری دولت افغانستان، فردی با نام «ارهابی» که به نظر برادر «حافظ سعید» رهبر سابق گروه داعش در افغانستان است، به جای «عبدالحسیب لوگری»، سرپرست داعش افغانستان شده است. گروه داعش حوزه فعالیت خود را در افغانستان که بخشی از منطقه موسوم به «خراسان» می‌داند، از سه سال قبل آغاز کرده و فرماندهی این گروه را «حافظ سعید» برعهده داشت. سعید اولین سرکرده داعش در افغانستان بود که سال گذشته در استان ننگرهار در حمله هواییهای بدون سرشنش آمریکا در این استان کشته شد. با همه اینها و با وجود همه وعده و وعیدهای آمریکا برای سرکوب داعش در افغانستان، این گروه در ماه‌های اخیر چندین حمله عمده را در افغانستان سازماندهی کرده و پیش برده است.

در آستانه سفر رئیس‌جمهوری آمریکا به خاورمیانه مطرح شد شرط اعراب برای بهبود رابطه با تل آویو

یک روزنامه آمریکایی از آمادگی مشروط کشورهای عرب حوزه خلیج‌فارس برای بهبود رابطه با اسرائیل و اتحاد علیه ایران خبر داد. به گزارش خبرگزاری مهر، روزنامه آمریکایی وال‌استریت ژورنال از پیشنهاد امیرنشین‌های خلیج‌فارس برای مناسبات بهتر با اسرائیل در ازای توقف ساخت‌وسازها در اراضی فلسطینی خبر داد؛ این در حالی است که وزارت دارایی این رژیم سه‌شنبه‌شب به توافقی با شهرداری «اللد» دست یافت که به موجب آن ۱۷،۲۳۷ واحد مسکونی جدید در این شهر احداث خواهد شد.

گزارش وال‌استریت در آستانه حضور دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، در عربستان سعودی و اسرائیل منتشر شده است؛ ترامپ نخستین سفر خارجی خود را شنبه آینده با ورود به عربستان آغاز می‌کند و دوم خرداد به اسرائیل می‌رود. به نوشته این روزنامه آمریکایی، سران عربستان و سایر امیرنشین‌ها با اعمال نفوذ دونالد ترامپ بر سر پیشنهادهی که پیشاپیش به اسرائیل ارائه شده، به توافق رسیده‌اند. در این پیشنهاد آمده است که اگر اسرائیل از شهرک‌سازی در اراضی مورد نزاع دست بردارد، امیرنشین‌ها به روند عادی‌سازی مناسبات با اسرائیل روی خواهند آورد. براساس این گزارش، امیرنشین‌ها خواهند کاهش سخت‌گیری‌های اسرائیل درباره زندگی فلسطینیان غزه نیز شده‌اند. وال‌استریت به نقل از یک مقام مرتبط با مذاکرات درباره این توافق سران عرب نوشت که «اسرائیل

جعفر قتادباشی در گفت‌وگو با «شرق» از اهداف اولین سفر رئیس‌جمهوری جنجالی آمریکا می‌گوید

ترامپ به دنبال تغییر جغرافیای سیاسی خاورمیانه است

اولویت اول سیاست خارجی واشنگتن باقی بماند، بنابراین این دو بازیگر منطقه‌ای نقش کلیدی را در سفر ترامپ ایفا کرده‌اند. درعین‌حال هم باید گفت ترامپ هم، کارها و برنامه‌های بسیار زیادی را برای انجام‌دادن در این منطقه دارد چراکه از قبل ترامپ این برنامه‌ها را در قالب شعارهای تبلیغاتی خود مطرح کرده است و در قالب این شعارها چند هدف عمده را در این سفر دنبال می‌کند: اول احیای جایگاه ازدست‌رفته واشگتن در منطقه و دومین مسئله، مباحث حوزه اقتصادی و تجاری است. مهم‌ترین مسئله کنونی داخلی ایالات متحده مشکلات مالی است؛ بنابراین ترامپ در راستای شعار بهبود وضعیت اقتصادی به دنبال یک منبع درآمد پرسود است. پرسودترین تجارتی که از طریق آن می‌تواند به وضعیت آشفته اقتصادی خود سامان دهد، فروش سلاح و نفت است و با همین دید اقتصادی، ترامپ بهترین بازار فروش سلاح را منطقه خاورمیانه به‌ویژه عربستان می‌داند و از آن سو هم یقیناً خاورمیانه مهم‌ترین بازار انرژی جهان است و این بهترین و درعین‌حال مهم‌ترین مسائلی است

بی‌بی‌سی